Concerned Scientists Norway
FORSKERE FOR EN BÆREKRAFTIG UTVIKLING

CALL FOR PAPERS

Omlegging av Norge til bærekraftig nullutslippssamfunn: Hvordan fikk vi det til?

En fremtidsrettet heldagskonferanse i regi av Concerned Scientists Norway, Oslo, 14. mars 2017

Planetens tålegrenser og behovet for omstilling

Planetens tålegrenser bestemmer hva som er et trygt handlingsrom for menneskeheten uavhengig av hva som antas å være politisk eller økonomisk realistisk til enhver tid. På tross av medieoppmerksomhet er kunnskapsnivået lavt om hvordan pågående klimaendringer påvirker samfunnet og vårt felles livsgrunnlag. Beslutningstakere tar dermed lite hensyn til forskernes alvorlige budskap om klimautviklingen, og ser ut til i liten grad å benytte forskningsbaserte tiltak. Concerned Scientists Norway (CSN, cs-n.org/) ønsker å arrangere en konferanse med forskere fra ulike disipliner som forskningsbasert og konkret identifiserer hva som er nødvendig å gjøre og hvordan det skal gjøres. Fokuset vårt er hva som må skje i perioden frem til 2020.

Fremtidsscenario-tilbakeblikk

Konferansen finner sted i 2017, hvor vi vet at vi har kort tid igjen for å omstille til bærekraftig nullutslippssamfunn. Mye må skje innen 2020, for å kunne oppnå målene som vi internasjonalt har sluttet oss til. Vi begynner med hvor vi står i 2017, og med det som utgangspunkt vil vi til vår hovedbolk invitere til bidrag som ser tilbake fra for eksempel 2030 eller 2050 og forteller hvilke nødvendige grep som ble tatt i perioden 2017-2020. Disse grepene er det som gjorde at vi i fremtiden fikk det samfunnet vi ønsker oss.

Utgangspunktet i nåtid

FNs klimapanel fastslår med høy grad av vitenskapelig sikkerhet at den globale temperaturøkningen i all hovedsak skyldes menneskelig aktivitet. Konsentrasjonen av CO_2 har økt fra et førindustrielt, stabilt nivå omkring 280 ppm til 400 ppm, og vil fortsette å øke. Oppvarming og havforsuringen skjer i et tempo som savner sidestykke de siste 800 000 år. Klimaendringer har hatt konsekvenser for natur og samfunn over hele verden de siste tiårene. I 2015 hadde den globale gjennomsnittstemperaturen steget med én grad. Havet har blitt varmere, stiger og

er blitt surere. Og den globale temperaturen vil fortsette å stige. For hvert år som går avtar atmosfærens restkapasitet for drivhusgasser dersom vi skal unngå farlige klimaendringer. Økningen av CO_2 i atmosfæren går stadig raskere. Dette skyldes trolig også at økosystemenes evne til CO_2-opptak er i ferd med å reduseres. Vi ser i dag tilbakekoblingseffekter som øker utslipp og farten i klimaendringene.

Vi overskrider hvert år det nivå av ressurser som trygt kan brukes innenfor planetens tålegrenser. Overforbruket gir store naturødeleggelser som øker vår sårbarhet for klimaendringer. WWFs Living Planet Report viser at verdens bestander av pattedyr, fugler og fisk er halvert de siste 40 år. Miljøforurensning og arealbruksendringer er sammen med klimaendringer årsaken til denne utviklingen. Verdens økosystemer er i kraftig endring, både ved høyere temperaturer, endrede nedbørsforhold, mer ekstremvær, og tap av artsmangfold som har store effekter på både natur og samfunn.

Konferansen
Konferansen vil ha hovedvekt på rettslige, sosiale og politiske muligheter for omstilling, og hvordan disse skal realiseres. Konferansen vil ha fire sesjoner, hvor sesjon 3 er hovedbolken. Vi inviterer til bidrag for de tre første sesjonene, med hovedvekt på sesjon 3, og forslag til paneldebattdeltakere til sesjon 4.

Sesjon 1: Hvor står vi i 2017?
Vi starter med et keynote-foredrag av professor Johan Rockström, Stockholm Resilience Centre (tbc), om planetens tålegrenser. Vi går videre med innlegg om hva som allerede skjer i en norsk kontekst, hvor vi bruker statusen i norske hav- og fjordområder som eksempel. Sesjonen avsluttes med et innlegg som kort presenterer hva som er gjort (eller ikke gjort) når det gjelder den nødvendige omleggingen, hvor storsatsingen på oppdrettsnæringen er et eksempel.

Sesjon 2: Hvorfor har det ikke skjedd nok?
Innleggene i denne sesjonen vil presentere kunnskap om hva som er barrierene for nødvendig omlegging, og hvilke faktorer som skaper endring.

Sesjon 3: Hva må gjøres nå (2017-2020)?
Dette er hovedsesjonen hvor vi vi legger opp til dialog mellom forskere og beslutningstakere. Vi inviterer til forskningsbaserte bidrag om hva som konkret må gjøres for å oppnå bærekraft i Norge. Bidragene kan svært gjerne ta et fremtidsscenario-tilbakeblikk: skriv fra 2030 eller 2050, og fortell hvilke grep som ble gjort i 2017-2020 for oppnå bærekraft på ditt område! Bidragene kan ta for seg forskjellige samfunnsområder, inkludert (men ikke begrenset til): landbruk og naturforvaltning, olje- og gassindustrien, forvaltning av norske hav og fjorder, transportsektoren, samt næringsliv og finans, og samfunnsplanlegging for øvrig.

Sesjon 4: Paneldebatt
Vi innleder til paneldebatt med et åpningsinnlegg hvor vi trekker tråden fra sesjon 1 om planetens tålegrenser, og oppsummerer hovedkonklusjoner fra sesjon 3.

Paneldebatten ledes av en kjent person fra media. Panelet vil bestå av forskere, og politikere og andre beslutningstakere.

Viktige datoer
Interesserte forskere bes sende inn *abstract* til bidrag og forslag til paneldebattdeltakere via dette nettskjemaet innen 31. desember 2016.

Svar vil bli gitt innen 14. januar 2017, og vi vil be om utkast til *paper* sendes inn innen 1. mars 2017.

Dato for ferdigstilling av bidragene vil bli satt umiddelbart etter konferansen.

Vi planlegger en populærvitenskapelig publikasjon basert på bidragene på konferansen, i tillegg til at vi vil lage et sammendrag med anbefalingene for handling etter konferansen.

Kontaktinformasjon
Styret i Concerned Scientists Norway
v/styreleder Beate Sjåfjell
E-post: b.k.sjafjell@jus.uio.no